

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, SZERDA 1923. február 14.

44. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

A zsenik szigete

Ibsen levelezését olvasom. És látom, olaszországi éve alatt, amikor már a Peer Gynt gondolatait tördelte verssorokba, sűrű és hosszú levelekkel ostromolta meg otthoni barátait, folyamodványokat írt a királyhoz, a kormányhoz, a stortinghoz, a krisztianiai nemzeti színházhoz, amikben pénzt kért — mindössze 400 tallért évenként — hogy békében és kenyérgondok nélkül tudja megalkotni műveit, amiket már lelkében ringatott. Valtókról ír és lejáratokról, ellegekről és kölcsönökről s míg Peer Gyntet utaztatta a fantázia táltosán, a sarki fűszeresnek adós maradt.

... A Capri sziget kormányzója beadványt terjesztett a Népszövetség elé, amelyben a zsenik nemzetközi védelmét tűzi ki feladatul. Az élet megnehezedett, kisebb és feketébb lett a tudós kenyere s nyugtalanabb az álma. Anyagi függetlenséget kell adni a teremtőknek. Az indítványozó följárja erre a célra Capri-szigetet, ott az isteni csöndnek és derűnek földjén adjanak örökös szállást a teremtő lángésznek.

Capri szigetét csak a Bierbaum regényekből s a — Szarentói emlékből ismerem. Csak nyomtatott betűk mankóira támaszkodva jártam Anacapri ódon falai közt, a Kék barlangban, a zöld taréju földön, a biborragyogásban, a tenger tékozló kékjében. Ez az indítvány, mely a zsenik menházát akarja felépíteni a buja szépségű szigeten, rávall a földre, ahol megszületett. Szemet tágitó, tudósfeszítő gondolat, de botor és törékeny a kétségek sulya alatt, mint minden álom és minden csodaváró látomás.

Nemcsak a költő, minden lángész egy anyaméhől született a sors-haraggal. Michelangelo-tól, Rembrandt-tól és Beethoven-tól kezdve, akik a legtöbb gazdagodást adták és a legtöbbet szenvedtek érte, mindenki, akinek a gondolata, teremtő ereje, lángesze új világokat hódított meg, új szépségeket tört föl az emberiség előtt, kinnel fizette, sikoltozó ajakkal szolgálta meg, torzító fájdalommal vásárolta meg minden darabját az új csodáknak. S az emberiség mindig jobb esetben érzéketlenülre fagyott közömbösséggel, rosszabb esetben: a mások kinlódásának örömeivel nézte a teremtő fájdalmát. Nemzetközi szerződésekké váltak meg a támadások ellen a műemlékeket. Amikor a német gránátok a rheimsi katedrális tornyát megrongálták, a világ fölháborodott közvéleménye tiltakozott a barbárság ellen. De amikor a háboruban elpusztult két generáció, amikor trágyává

gyalázták a fiatal testeket, amikor elesetek azok, akiknek tudása és zsenije pótolhatatlan vesztesége az egész emberiségnek, a főháborodott világgözvélemény csak a háboru áldozatát látta az elvetélt emberkinccsekben. Házakat, tornyokat és varkastélyokat megvédtek a rombolás elől s az emberiség legnagyobb jótévőit beletemették a lövészárkokba. Az ember szeretete sohasem tudott versenyezni az anyag szeretetével.

Megható lenne fölidézni az elcsúszott tragédiák h sejt, végig kísérni, mint vérnyomokon a megsebzett vadat, életsorsokat, fölírni az elphent szenvedéseket melyek mind szépséggé értek, tudássá mélyültek, vagy szent látomássá nyitak föl. Mi lett volna Shakespeareből, aki Romeoval tudott szeretni, Hamlettel töprengett, Falstaffal kacagott, Othelloval féltett, Rikárdal gyilkolt és Learral üvöltött, ha nem kell színészekkel vesződnie s ha boldog házasságban él. Mi lett volna Rembrandtból, akinek lángészén kívül csak a bársony ron-

gyai maradtak meg özvegyiségére, ha nem két forintokért kell kenyérért elvesztegetnie képeit. Mit tudott volna még alkotni Beethoven, ha lett volna valaki, aki neki a hónapos szobák örökös vándorának állandó lakást ad, jó kosztot a gyomorhajosnak és huszonöt forintnál többet a *Sonata Appassionata*-ért. Mit tudott volna alkotni Michel-Angelo, akinek torzóban maradt minden alkotása, ha nem kell éveket tölteni kőbányában? És Petőfi, ha nem marják ki a harctérre meghalni és Ady, ha sorsa nem parancsolja be a magyar Pimodanba.

Oh Capri, smaragd ragyogásu sziget, céltalan döröszégek áldott bujaságu földje, ne gyűjtsd össze a zsenit, ne tereld össze a teremtő lángészt, mert boldog földedet megátkozod minden kinnal, minden vergődéssel, ami végig vonaglott, végig reszketett, végig szántott messi időkön és messi földeken át s szépséggel és boldogsággal ajándékozta meg a szépségre és boldogságra méltatlan embert. (d.)

A vallásügyi miniszter a magyarság passzivitásáról és a magyar műkedvelői előadások betiltásáról

Jovanovics Ljuba Pasics választási kabinetjében a vallásügyi minisztériumot vezeti. A tárca nem rulságos jelentőségű, a miniszterlnök mellett mégis Jovanovics Ljuba a kormány legtekintélyesebb tagja. Talán az övé a legnagyobb szerep a választások és a *beügyi politika* irányításában. Őt tartják a jövő emberének s a Pasics-párti radikálisok elkövetkezendő vezérének.

Ezek a szempontok adnak különös érdekességet Jovanovics Ljuba nyilatkozatának.

A vallásügyi miniszter most Novisadon járt s elutazása előtt a Bácsmegyei Napló munkatársának a magyarság passzivitásáról a következőket mondta:

— A kormány sajnálja, hogy a magyarok a passzivitást mondták ki. Abban, hogy a magyarokat nem vették fel a választói névjegyzékbe, a kormányt nem terheli hiba. A kormány nem gyakorolhat befolyást a választói névjegyzékek összeállítására. Azt a község-előjáróságok végzik s végeredményben a törvényszékek hagyják jóvá. A magyarok nem érdekődnek eléggé a választói névjegyzékek összeállításánál, holott már a múlt ősszel szorgalmazniok kellett volna felvételüket.

— Hibák mindenütt lehetnek a választói névjegyzék összeállításánál, a múlt választói névjegyzékbe például Nincsic külügyminisztert sem vették föl, de meg-

városi tanács minden magyar műkedvelői előadást betiltott.

A miniszter erre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Erről nem hallottam s az okát sem tudom. A kormány nem zördít akadályokat az elé, hogy magyar színtársulatok, különösen pedig műkedvelő társulatok működjenek. Mi nem akarjuk elvenni a magyarok nemzetiségét, de a magyaroknak is közeledni kell Beograd és a szerb kultúra felé.

Nagyjában ezeket mondotta a miniszter és Jovanovics Ljuba egyéni sulya megköveteli, hogy nyilatkozatához néhány szerény megjegyzést fűzzünk.

A beogradi vezető politikusoknak s első sorban azoknak, akiknek gondolkodása igazán demokratikus, sejtelmük sincs arról, hogy a Vajdaságban egyes kormány exponensek, különösen azok, akik feledtetni akarják azt, hogy a múltban a magyar kormányzatot is kiszolgálták, milyen *mérhetetlen rosszindulattal* kezelik a nemzetiségek ügyét.

Abban igaza van a miniszternek, hogy a magyaroknak lett volna idejük még a választások kiírása előtt szorgalmazni, hogy vegyék fel őket a névjegyzékbe. Jovanovics Ljuba azonban felejt, vagy nem tudja, hogy még a választások kiírása után is azzal operáltak egyes párthívei, hogy a magyarok opciójoga még nincs elintézve, nem lehet őket felvenni a névjegyzékbe.

Arról pedig épen nem lehet sejtelme a miniszternek, hogy az állampolgárság s illetékesség megállapítását, ami előfeltétele annak, hogy valakinek választójoga legyen, milyen *kegyetlenséggel* kezelik a Vajdaságban.

A magyarok nem kérhetik a választói névjegyzékbe való felvételüket, mert nem akarták ezen a területen született és nevelkedett polgárok az illetékesi jogukat kérdésessé tenni. Addig, míg választói jogért nem jelentkeznek, talán nem bántják őket. Amint azonban az illetőségüket kezdik firtatni, akkor a *kiutasítás* réme fenyegeti őket.

Ezek azok az okok, amelyek miatt s magyarságnak el kellett állni attól, hogy egyénenként *kérvényezze* a névjegyzékbe való felvételét s ezért kellett sorsát rábiznia a kormányra, amely ígéretet tett, hogy a hivatalos kligazítás során érvényt szerez a törvénynek s minden jogosult felvételt a névjegyzékbe. Az igaz, hogy *súlyos hiba volt s a magyarság érdeke ellen történt*, hogy a kormány és a Magyar Párt közti megállapodások nyilvánosságra kerültek s nyilván ez a fő oka annak, hogy a magyaroknak épen azokban a kerületekben nincs vá-

van a törvényben a reparálás módja, *Az egész országban seholse merült föl panas, hogy jogosult választókat kihagytak volna a névjegyzékből, csupán a Vajdaságban.* Sajnálom, hogy a magyarokat nem vették föl a névjegyzékbe s ezáltal jogaikat megcsorbították, de a magyaroknak maguknak is többet kellett volna törődniök még a választások kiírása előtt azzal, hogy fölvegyék őket a névjegyzékbe. A kormány a törvény végrehajtására adott ki utasítást. *A hivatalos kligazítás során föl is vettek volna minden magyar választót, ha a magyarság maga nem adott volna támasztást a ellenzéknek, amely a megállapodásokról tudomást szerzett s az összeiró hatóságokat a törvény negligálásában batorította.*

— Remélem, hogy az elkövetett mulasztás nem von maga után elhidegülést a magyarok és szerbek között s nem lesz kihatással az állam fejlődésére, amely mindannyiunk közös hazája.

Tudósítónk megjegyezte, hogy egyes vajdasági törvényszékek olyan határozatokat hoztak, amelyek azok számára is lehetetlenné tennék a szavazást, akiket fölvettek a névjegyzékbe.

A miniszter erre csak annyit jegyzett meg, hogy a *kormány* nem áll módjában a bíróságok határozatát befolyásolni.

Szó került a beszélgetés folyamán arról is, hogy a szuboticei

lasztójoguk, ahol a magyarok számban olyan erősek, hogy önálló listával vehettek volna részt a választásokban.

A megállapodás publikálásában azonban a magyarság ártatlan s ebben a megállapodásban a kormány arra kötelezte magát, hogy a választói törvényt becsületesen végrehajtsa. S ezt végre is hajhatta volna.

A kormánynak nem is kell utasításokat kiadni, csupán azt kell megcselekedni, hogy érvényt szerez a törvény azon rendelkezésének, hogy becsukja és megbírságot tartja azokat, akik jogosult választókat szándékosan kihagyják a névjegyzékből. Ezzel szolgálja a szerbség és a magyarság közti összhang megteremtését, mert elvonná kissé a kedvüket a basáskodástól azoknak a basáknak, akik abban a hitben mernek keresztülgázolni a törvényen, hogy ezzel a kormánynak tetsző dolgot művelnek.

A bunyevácok és Protics-pártiak közt nem jött létre a választási kompromisszum

A bunyevác-sokác-párt választási előkészületeiben igen jelentős fordulatot jelentett a legutolsó hetekben az a terv, hogy a párt választási kompromisszumra lépjen a Protics-párttal. Ennek a megegyezésnek, amint már jelentettük, a bunyevác-sokác-pártban igen sok híve volt. Magában a pártvezetőségben is megoszlott a vélemény arra nézve, hogy kössék-e meg a választási megegyezést vagy nem.

Az ellentétek súlyos természetűek voltak és már ugy látszott, hogy a Protics-párttal való megegyezés híveinek győzelmével fog végződni a pártok belül kitört harc. A kompromisszum hívei ugyanis erősen érvettek amellett, hogy a választási esélyek a pártra nézve kompromisszum kötése esetén sokkal kedvezőbbek és emellett nem kívánt volna súlyosabb áldozatot a párttól a választási megegyezés. Legfeljebb a listavezetői állásról kellett volna a bunyevác-sokác-pártnak lemondani, míg a többi jelöltséget a bunyevácok tarthatták volna meg maguknak.

A pártban azonban mégis felkerekedett az a vélemény, amely a teljes önállóság megőrzését követelte meg. A párt intranzigens elemei semmi körülmények között sem akarták hozzájárulásukat adni semmiféle szerb párttal való kompromisszumhoz, még ha ellenzéki pártról is van szó. A küzdelem ennek az álláspontnak a győzelmével végződött és a párt hivatalos jelöléseit változatlanul hagyta, sőt az egész subotica kerületre is úgy terjesztette ki, hogy a párt *öndílan megy a választásokba*.

A pártvezetőség ilyen értelmű döntése értesülésünk szerint nagy elégedetlenséget kelt a bunyevác-sokác-párt tagjainak egy részében. A párt elégedetlen tagjainak a további magatartása erővelre még bizonytalan, azonban olyan jelek mutatkoznak, hogy az *elégedetlenek nem hajlandók beletnyugodni a pártvezetőség döntésébe*.

A Protics-párttal való választási kompromisszum hívei részéről nincs kizárva a párttal való elszakadás sem. Erre csak a végső esetben kerülhet ugyan sor, azonban bizonyos, hogy nehéz lesz az elégedetlenkedők leszerelése, az esetben, ha a pártvezetőség nem lesz hajlandó engedelményekre.

Fiumével helyreáll a vasuti összeköttetés

Susák átvétele előtt

Beogradból jelentik: A külügyminisztériumban erősen folynak már az előkészületek a dalmáciai III. zóna és Susák átvételére. A minisztertanács kedden már tárgyalta a felszabaduló területek átvételéhez szükséges hitelekéről és felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy a külügyminiszternek bocsássa rendelkezésre a szükséges hitelt és egyben a kiküldendő bizottság részére is szavazza meg a hiteleket.

A kiürítendő területeket átvevő vegyes bizottság már a legközelebbi napokban — mielőtt Rómából értesítés érkezik a kiürítés előkészületeinek befejezéséről — Abbaziába utazik. Ez a bizottság a rapal-

ói szerződés VI. szakasza értelmében megállapítja Fiume állam határait, helyreállítja a vasuti összeköttetést Fiumével és megszervezi a fiumei kikötőre vonatkozó munkálatokat.

A bizottság a szükséghez képest Susakban vagy Zagrebban fog székelni és a bizottság jugoszláv tagjai *Prica* admirális, *Laginja* volt horvát bán, *Silovics* és *Racics* kedden délután konferenciát tartottak a még beteg *Nincsićs* külügyminiszter lakásán. A minisztertanácsban pedig *Nesics* Ljuba meghatalmazott miniszter referált a kérdésről a beteg *Nincsićs* külügyminiszter helyett.

A román kormány tanulmányozni kívánja a nemzeti kisebbségek helyzetét

Több mint négy éve már, hogy az impérium változás következtében a magyarság kisebbségi helyzetbe került. Azóta azonban a magyarság sem az S. H. S. királyságban, sem Romániában nem volt képes még ahnyt sem elérni, hogy felelős kormányfőriak a nemzetiségek helyzetével komolyan foglalkozzanak. A kormányok, akármilyen gyorsan változnak is, a nemzetiségi kisebbségekre vonatkozólag meglegszűnek azokkal a nem mindig elfogulatlan információkkal, amelyeket az új területeken lévő politikai hívek adnak. Ma még a sovinszta érzéskétől túlfutott nép előtt népszerűségét ad a kormányoknak a *nemzetiségek üldözése* s bár egyenként nyilatkozatokban, beszélgetésekben minden politikus tiltakozik a nemzetiségek elnyomása ellen, az elnyomás, a vexálás politikája még egyre tart s a magyar kisebbségekkel szemben minden erőszak megtorlatlanul marad.

A romániai magyarság most — bár sokszor és sokféle csalódásban van része, — most némi reménykedéssel kolportálja Bratianu román miniszterelnök nyilatkozatát. A mi-

niszterelnök a kormányzó liberális párt értekezletén a következő kijelentést tette:

A kisebbségek közjogi helyzete a trianoni békeszerződésre van alapítva, amit a kormánynak nem lehet figyelmen kívül hagynia. A kormány elküldi *delegátusait a csatolt területekre, hallgassák meg a kisebbségek kívánásait, amelyeket a lehetőség szerint teljesíteni is fognak*, mert a kormány tudatában van annak, hogy az itt élő népek *harmónikus együttműködésére van szükség*.

Hogy lesz-e valami fogantatja ennek az ígéretnek, természetesen nem lehet tudni.

Az utódállamok szorgalmasan utánozzák egymást azoknak a módszereknek az alkalmazásában, a melyekkel a területeiken élő nemzetiségi kisebbségeket elkeserítik. Kívánatos volna, hogy egyik utódállamban kezdődjék már a jogegyenlőség és a méltányosság politikája s a többi utódállam hasonló buzgalommal utánozza ezt is, mint ahogy az elnyomás rendszereit utánozza.

A sentai választók is szavazhatnak

Kinek hibájából fosztották meg a suboticaiakat a választói jogtól

Sentáról jelentik: *Petrovics* Bránkó dr., polgármester nyilatkozott a Bácsmegyei Napló munkatársa előtt a választói névjegyzékekre vonatkozólag és kijelentette, hogy tudomása szerint a *törvényszék a sentai névjegyzékeket mind elfogadja* úgy, amint azokat be-terjesztették. A sentai főjegyzői hivatal ugyanis a névjegyzékeket hiba nélkül állította össze és anynyi választási helyet jelölt ki, hogy a névjegyzékbe, a hivatalos kiigazítás után felvett valamennyi választó szavazhat és egy választó körzetre 800 szavazónál nem esik több.

A törvényszék a be-terjesztett névjegyzékek közül három körzet névjegyzékét máris változatlanul elfogadta. Ezekben a névjegyzékekben 2400 választó van fölvéve. Miután a január 6. előtti kérelmezés alapján fölvett szavazók száma csak 2000, már eddig is 400 olyan szavazót fogadott el a törvényszék és állapította meg szavazati jogosultságát, akik január 6.—31. között a hivatalos kiigazítás során kerültek a névjegyzékbe.

A Bácsmegyei Napló tudósítója előtt *Zavisics* sentai városi főjegyző is nyilatkozott a névjegyzékekre vonatkozóan.

A főjegyző a következőket mondotta:

— A suboticai törvényszéknél — ahol a főjegyző megjelent — eleinte nehézségeket támasztottak és többeket ki akartak hagyni a névjegyzékből, így többek között *Sóti* Ádám dr.-t, aki régi sentai polgár, de a főjegyző igazolása után bennhagyták. Másoknál születési bizonyítványt és egyéb igazoló irásokat követeltek, de a főjegyző ezeket is kelőleg igazolta.

— Senta város teljesen szabályszerűen, negyven példányban terjesztette föl a választói névjegyzékeket és tíz választási helyet jelölt ki, így tehát — lévén 7002 választó fölvéve — egyik helyre sem jut több 800 szavazónál.

— Eddig három választási körzetnek a névjegyzékét minden változtatás nélkül fogadta el a törvényszék és alapos remény van, hogy a többit is — lényegtelen változtatásokkal — elfogadja, úgy, hogy egészen csekély számú választó kihagyásával — a névjegyzéket el fogják fogadni.

A nyilatkozatokból az látszik, hogy a sentai járás három körzetében *szavazhatnak a magyarok*. Suboticán s egyes községekben

azonban *nem szavazhatnak azok, akiket ugyanakkor vettek föl, amikor a sentaiakat.*

Most már egészen cifra állapotok lesznek a magyarok szavazati joga körül. A végén kiderül, hogy *azért nem szavazhatnak a nemzeti-ségi választók, mert a névjegyzékeket nem mindenütt úgy állították össze, mint Sentán.* A választók ezreit tehát a hatóságok hibájából fosztják meg a szavazati jogtól.

Ujból kiujult a háboru Keleten

A lausannei konferencia kudarcát után még mindig hinni lehetett abban, hogy a keleti háboru veszedelmét sikerül valahogy elhárítani. Ez a reménység napról-napra csökken. A mai Európa súlyos krízis előtt áll s e krízisnek csak egyik oka a török-kérdés.

A Havas-ügynökség távirata szerint a török parancsnokság értesítette *Nicholson* tengernagyot, hogy a szmirnai kikötő bejaratánál elhelyezett aknák *eltávolítására* irányuló minden kísérletet casus bellinek tekint s meg fog akadályozni.

A török kormány elrendelte az 1920-as és 1921-es katonai évfolyam behívását.

Egy másik Havas jelentés szerint a török vizeken cirkáló antant hajórajt egy támadó hajórajjal erősítették meg a szövetségesek.

A konstantinápolyi kormány a szövetségesek főbiztosaihoz intézett választójegyzékében a háborus hírek és készülődés dacára békés szándékait hangsúlyozta.

A magyarországi numerus clausus

A Népszövetség előtt

A magyarországi egyetemekre megállapított numerus clausus kezd kinőni a magyarországi belpolitikai problémák közül. Konkrét panasz folytán a Népszövetség elé kerül ez az ügy.

A nagybritanniai zsidók testülete ugyanis az Angol Zsidó Szövetséggel egyetértőleg több ízben panaszt emelt a nagyhatalmaknál és a népszövetségéknél, hogy egyes magyar törvények, rendeletek — így például a numerus clausus is — sértik a nemzeti és vallási kisebbségeknek szerződésileg biztosított jogait.

Az angol zsidó egyesületek a népszövetség beleavatkozását kérték a magyarországi numerus clausus megoldásába.

Az angol zsidó egyesületek genfi megbízottja, *Wolf* Lucian a népszövetség tagjainál személyes meggyőződés útján is igyekezett a panaszolt sérelmek orvoslását elérni. *Bánffy* Miklós gróf, mikor külügyminisztersége alatt utoljára Genfben időzött, igyekezett legyöngíteni ezt a propagandát. A panasszal szemben hivatkozott arra, hogy Magyarország a háboru után kénytelen korlátozni a főiskolai hallgatók számát s kötelessége arról gondoskodni, hogy minden nemzetiség és vallásfelekezett képes legyen számarányának megfelelően résztvenni a főiskolai tanulmányokban. A numerus clausus ezt törekszik biztosítani, mivel a középiskolát végzett ifjakat korlátlan számban a magyar állam nem bocsáthat főiskolai tanulmányokra.

Bánffy gróf ellenpropagandája azonban eredménytelen maradt, a népszövetség főtárgyalására tüzte ki a panaszt. Ezt a tárgyalást most tartották meg, azonban az, egyelőre csak formális volt s arra kötelezték a magyar kormányt, hogy a panaszokra néző záros határidőn belül nyilatkozzék.

Hajsza a Halasi-uti rablógyilkosok után

Tudják a gyilkos nevét — Molnárné elmondja a rablógyilkosság lefolyását — A gyilkos ebédre hívta cinkosársait — Razzia Szubotícán

A Halasi-uti rablógyilkosság ügyében a rendőrség erélyes nyomozása kedden már pozitív eredményhez vezetett. Megállapították, hogy a gyilkosságot **Tóth Imre szökött legyenc követte el, Lakatos József** nevű társával együtt, a rablógyilkosság másik két részese **Torkos Sándor** már hétfőn este a rendőrség kezén volt, nővérét **Torkos Juliát** pedig, aki szintén a fegyveres támadók között volt, kedden sikerült a rendőrségnek elfognia. A nyomozásról, amit lényegesen megkönnyít, hogy az életbenmaradt áldozatot **Megyeri Molnár Mihályné** kedden már kihallgatta a rendőrség, a következő tudósításunk számol be.

Megyeri Molnár elmondja a gyilkosság történetét

A vakmerő rablógyilkosság ügyében a nyomozást vezető **Jovanovics Vaszó** rendőrkapitány kedden délelőtt a kórházban kihallgatta **Megyeri Molnár Mihálynét**, akinek az állapota már annyira javult, hogy állandóan eszméletnél van és vallomását anélkül tudta megtenni, hogy állapota ez által súlyosbodnék. A tragédia egyetlen életbenmaradt tanujának vallomása nagyon értékes adatokat szolgáltatott a rendőrségnek és a rablógyilkosság lefolyását lényegesen más színben tünteti fel, mint, ahogyan azt először rekonstruálták a nyomozó hatóságok.

Megyeri Molnár Mihályné vallomásaiban elmondta, hogy hétfőn délelőtt 11 és fél 12 óra között három férfi és egy nő állított be hozzá a konyhába, ahol éppen az ebédet főzte. A társaság vezetője **Tóth Imre** a lakáshivatal tisztviselőjének mutatta be magát, a velük jövő nő pedig az egyik férfi feleségének és kijelentette, hogy a házaspár részére lakást akarnak rekvirálni. **Molnárné** udvariasan felelt **Tóth** kérdéseire és azonnal tolmácsul hívta a házban lakó öreg **Kalmár Jánosnét**, aki kijelentette **Tóthnak**, hogy itt nincs fölösleges szoba és felajánlotta, hogy megmutatja a lakást. **Tóth** erre a két asszonnyal a szobába ment, amelynek megmutatása után **Kalmárné** visszament a konyhába. **Tóth Imre** a konyha és a szoba közötti lépcsőről szó nélkül revolverével ráült a konyhában álló **Kalmárné**ra, aki holtan rogyott össze.

Ebben a pillanatban az udvaron álló másik két férfi és nő kísérujük szétszaladt. A szobában ekkor csak **Molnárné** maradt **Tóthtal**, aki másodszer is lött a kezén sebesítve meg **Molnárnét**. Csak ezután követelt a bandita pénzt a szerencsétlen asszonytól, aki sérülésével az ágyhoz vonszolta magát és az ott elrejtett 550 dinárt átadta **Tóthnak**. Mikor ez a pénzt kevésnek találta, az asszony még a szekrényből elővett 3500 dinárt és átnyújtotta azt is a banditának a következő szavakkal:

— Most pedig tehet velem, amit akar, mert nincs több pénz itthon.

Tóth Imre erre újra lött és a revolvergolyó jobb arcán hadot be **Molnárnénak**, aki véresen rogyott össze. A szerencsétlen asszony azonban még ekkor is teljesen eszméletnél volt, azonban mozdulatlanul fekve maradt, hogy a bandita azt gondolja róla, hogy meghalt. A súlyosan sebesült asszony még halotta a későbbi lövéseket is és csak jóval később vesztette el eszméletét.

Eddig tart a rablógyilkosság életbenmaradt áldozatának vallomása.

Ujabb letartóztatás

A rablógyilkosság egyik résztvevőjét, **Torkos Sándort**, akit betörő

nevében **Hosszanak** gunyolnak, már hétfőn letartóztatta a rendőrség, s megállapította, hogy ő maga jelentette a rablógyilkosságot a Halasi-uti rendőrlaktanyán. **Karakasevics Gábor** főkapitánynak **Torkos** hozzátartozóinak igazolásakor azonnal gyanus volt a letartóztatott nővére, **Torkos Julia**, aki hasonlított ahhoz a nőhöz, aki a banda tagjaival megjelent **Molnárnéknál** és akiről a tanúk személyleírását adták.

Ezért **Karakasevics** főkapitány kedden reggel a kórházban újabb adatokat kért **Molnárnétól** a nőre nézve, amelyeknek alapján előzetesen őrizetbe vették **Torkos Juliát**, majd a délelőtti folyamán **Jovanovics** kapitány szembesítette a nőt a kórházban **Molnárnéval**, aki **hadrozottan** felismerte **Farkas Juliánban** azt a nőt, aki a rablógyilkosok társaságában volt. Ennek alapján **Torkos Juliát** a rendőrség letartóztatta.

Vallanak a letartóztatottak

A rendőrség által letartóztatott **Torkos Sándor** már hétfőn éjjel beismerő vallomást tett, amit kedden délelben eszközölt újabb kihallgatásakor megerősített. Nővére **Torkos Julia** kezdetben tagadott és csak a **Molnárnéval** való szembesítése után ismerte be, hogy ő is résztvett a rablótámadásban.

Mindketten azonban kitanak azon állításuk mellett, hogy nem volt előre tudomásuk a készülő rablótámadásról, hanem **Tóth Imre** őket csupán ebédre hívta meg **Molnár-Megyeriékhez**. A rendőrség erre vonatkozólag csak akkor fog tisztán látni, ha kézrekerül a rablógyilkosság másik két tettese is, azonban tényleg rejtélyesnek látszik, hogy miért kísérték el **Torkosék** is **Tóthot**, holott az első lövés után azonnal elmenekültek, sőt maguk

Ebert elnök a megszállt területeken

A megszállók folytatják az előnyomulást — Francia rendőrség a Ruhr-vidéken

Karlsruhei jelentés szerint **Ebert** német birodalmi elnök Karlsruheből Mannheimbe, onnan Hessenbe, majd Wiesbadenbe készül és állítólag a megszállt területeket is meglátogatja.

Ez alkalomból **Offenburg** főpolgármestere tanácsulást hívott össze az előkészületek megbeszélésére, a melyen váratlanul megjelent a szövetséges Rajna-bizottság kiküldöttje és kijelentette, hogy tudomása van arról, hogy a birodalmi kormány több tagja látogatást szándékozik a városban tenni és utasítása van annak közlésére, hogy ezek a látogatások tilalomba ütköznek és a fennálló rendeletek értelmében a miniszterek látogatását szándékozik is meg fogja akadályozni. Kijelentette a megbízott, hogy **Ebert elnök** személyére vonatkozólag külön utasításokat kapott. A Rajna-bizottság — folytatta a megbízott — elvárja a főpolgármestertől, hogy a miniszterek látogatását előzetesen bejelenti, amit a főpolgármester kereken megtagadott. Erre a Rajna-bizottság kiküldöttje kijelentette, hogy a főpolgármestert személyesen teszi felelőssé a történésekért.

Ebert elnök kíséretében utaznak még **Löwel** és **Albert** miniszterek is.

Mannheimből jelentik, hogy **Ebert** birodalmi elnök a badeni kormány-elnökkel kedden oda megérkezett.

Essen környékén a megszállók előnyomulása tovább tart. A franciák és belgák megszállták **Weselt** és **Emerichet**. **Weselben** lefoglalták a vámhivatalt és a városházát, majd

jelentették az esetet a rendőrségnek.

A három vallomás főbb vonásában azonban teljesen megegyezik és ezen az alapon folytatja a rendőrség a további nyomozást.

Hajsza a megszökött gyilkos és rabló után

A rablógyilkosság tulajdonképpen végrehajtója, **Tóth Imre** nemrég szökött meg a szegedi Csillagbörtönből. A szökése óta elkövetett rablásai miatt a sentai rendőrség is körözi. Ugy ő, mint a szintén szökésben levő **Lakatos József**, betörőnevével **Czigány Jóska** régi ismerősei a hatóságoknak, gyilkosságért azonban még nem voltak elítélve. A gyilkosság valamennyi résztvevője, cigány, bár **Torkosék** már nem vallják magukat annak.

A rendőrség a legerélyesebben nyomoz a két szökésben lévő rablógyilkos után és szökésükről már nemcsak a többi jogszólv hatóságot, hanem a határmenti magyar csendőrséget is értesítették, úgy, hogy bizonyosra vehető kézrekerülésük. Miután azonban az sincs kizárva, hogy még valahol a város területén bujkálnak, a rendőrség kedden délután és este szigorú razzidit tartott az egész városban, a melynek folyamán több mint száz embert állítottak elő a rendőrségen, akiket igazoltatás után azonnal szabadonbocsátottak, a gyanusakat pedig őrizetben tartották. Ezenkívül két óránként megerősített őrszolgák mennek ki a külvárosokba, ahol minden gyanus egyént igazoltatnak.

A rablógyilkosság alkalmával hősiessé harcoló két rendőrt **Karakasevics** főkapitány kitüntetésre javasolta fel.

A szerencsétlen **Kalmár Sándor** német kedden délután boncolták fel a törvényszéki orvosok és megállapították, hogy a golyó az agyába fúródott és rögtön megölte.

Az egész rendőrség permanenciában van még a késő éjszakai órákban is és a hajsza a szökésben lévő rablógyilkosok után tovább tart.

egy autót, amely kétszáz márkát vitt a sztrájkoló vasutasok számára. A wormszi pályaudvaron két vasuti tisztviselőt letartóztattak, akik előleget adtak a sztrájkoló vasutasoknak.

Frankfurti jelentés szerint, a bányászsztrájk miatt a Saarterületen szénhiány állott elő, amelynek következtében a nehézipari termelés sok helyütt korlátozni volt kénytelen. **Tillingenben, Dernbachban és Neukirchenben** több kohót ki kellett oltani.

A megszállott területek határain a franciák az utvonalak mentén felő árkokat ástak, őrszemeket állítottak és vámhivatalokat szerveztek, hogy Németország felé a szállítást megakadályozzák.

Az angol trónbeszéd

A francia politikai körökben az angol trónbeszédet nagy érdeklődéssel várják. Valószínűnek tartják, hogy a trónbeszéd közvetlenül kísérlete lesz a angol diplomáciának. Biztosra veszik, hogy az angol király a Ruhr-vidék megszállása fölött sajnálkozását fejezi ki.

Londonból jelentik: Az angol király megnyitotta a parlamentet. Trónbeszédében a király kitért a Ruhr-vidék megszállására és az amerikai adósságok rendezésére. A trónbeszéd fölött valószínűleg hosszabb vita fejlődik ki.

A németek aktivitásában

Választási mozgalmak a Vajdaságban

A németek nem követik a magyarok példáját, nem mondják ki a passzivitást, sőt ellenkezőleg nagy erővel vesznek részt a választási harcban.

A Jugoszláviai Országos Német Párt a Vajdaságban és a Szerémségben mindenütt jelölteket állított fel és a jelölt listákat valamennyi kerület számára megállapította. A párt jelöltjei a következők:

Subotica kerület: listavezető: **Dr. Kurz Henrik** kulai ügyvéd, **Subotica I. kerület** **Krafft János**, a becskeréki gazdasági egyesület titkára, helyettese **Kaufmann István** becskeréki lapszerkesztő, **Subotica II. kerület** **Scheyp Jakab** kendergyári igazgató, **Srbski-Miletics**, helyettese **Schäffer Márton** földműves, **Gajdobra**, **Senta járás** **Bladt Dániel** földműves, **Novi-Varas**, helyettese **Schön József** földműves, **Palánka**, **Senta város** **Heinrich Péter** tanár **Zemun**, helyettese **Elmer Gyula** dr. ügyvéd, **Becskerék**, **Stara-Kanizsa járás** dr. **Erling Károly** ügyvéd, **Kikinda**, helyettese **Mayer Mihály** földműves, **Heufeld**, **Topola járás** **Jeizel Henrik** volt megyei főjegyző, helyettese **Bolc József** kereskedő, **Sóvé**.

Sombori kerület: listavezető: dr. **Krafft István**, indijai bankigazgató, **Kula járás** **Schumayer Sámuel**, **Zemun**, helyettese dr. **Kurz Henrik** ügyvéd, **Kula-Hódság járás** dr. **Bartmann Simon** volt törvényszéki tanácselnök, **Pancevo**, helyettese dr. **Rapp András** ügyvéd, **Sombor járás** **Bonertli Péter** palánkai káplán, helyettese **Schauer Ferenc** szerkesztő, **Sombor város** **Jeisel Henrik**, igazgató, **Srbski-Miletics**, **Apatin járás** **Jeisel Henrik**, helyettese **Schuy Jakab**, **Apatin-Dárda járás** **Sorgend Péter** építési vállalkozó, **Apatin**, helyettese **Jansz Ferenc** fakereskedő, **Apatin**.

Novisadi kerület: listavezető: dr. **Moser János** ügyvéd, **Zemun**, **Palánka járás** dr. **Krafft István**, helyettese **Täubel József** tanár, **Mitrovica**, **Novisad város** **Steinmetz János** dr. törvényszéki tanácsos, **Dolina-Tuzla**, helyettese dr. **Schulz István** ügyvéd, **Vršac**, **Novisad járás** dr. **Bartmann Simon** ügyvéd, **Pancevo**, helyettese dr. **Schulz István**, **Titel-Zabalj járás** **Bolc József** kereskedő.

Strassburgi jelentés szerint francia rendőrtisztviselők és rendőrök érkeztek a Ruhr-vidékre

a német rendőrség felváltására.

Mint Londonból jelentik, a Ruhr- és Rajna-vidék német vasutasainak választaniok kell, hogy vagy dolgoznak a francia-belga igazgatás alatt, vagy kiutasítják őket a megszállt területekről.

A franciák Trierben feltartóztat-

Sovin, helyettese Bladt Dániel földmives, Vrbász, *Stari-Becse* járás Schäffer Márton földmives Gajdobra, helyettese Schön József földmives Palánka.

Pancsevo-fehértemplomi kerület: *Istavezelő:* Kremling Lajos ügyvéd Pancsevo, *Pancsevoi járás:* Bartmann Simon ügyvéd Pancsevo, helyettese: Schulz István ügyvéd Vrsac, *Alibunari járás:* Schrad Mátyás dr. ügyvéd Fehértemplom, helyettese: Frosh István kereskedő Zichyfalva, *Kovacsicai járás:* Arnold Miklós tanító Zichyfalva, helyettese: Gerecs Miklós lelkész, *Vrsaci járás:* Schab Mátyás dr. ügyvéd Fehértemplom, helyettese: Tiroch István kereskedő Zichyfalva, *Kovini járás:* Kleitsch Mátyás lelkész, Fehértemplom, helyettese: dr. Ehrling Károly ügyvéd Kikinda.

Becskerek-kikindai kerület: *Listavezető:* Neuner Vilmos törvényszéki bíró Bácspalánka, *Becskereki járás:* Mozer János ügyvéd Zemun, helyettese: Schäffer Márton földmives, *Hatzfeldi járás:* Heinrich Péter tanár Zemun, helyettese: dr. Elmer Gyula, *Alibunari járás:* Arnold Miklós tanító Zichyfalva, helyettese: Gerecs Miklós lelkész, *Becskerek város:* Elmer Gyula dr. ügyvéd Becskerek, helyettese: Heinrich Péter Zemun, *Novibecsei város:* Malje József tanár Becskerek, helyettese: Firoch István kereskedő, *Novakanzisa város:* Ehrling Károly dr. ügyvéd, helyettese: Gráf János titkár Becskerek, *Nagykikinda város:* Mayer Mihály földmives, helyettese: Stofile József Károlyfalva.

Szerémségi kerület: *Listavezető:* Treisz Mihály Hatzfeld, *Ruma és vukovári járás:* dr. Müller József ügyvéd Ruma, helyettese: Teubel József tanár Mitrovica, *Zimonyi és opazovai járás:* Schumayer Sámuel, helyettese: Müller Ede állatorvos Zemun, *Vinkovci és sidi járás:* Kettenbacher Péter földmives, helyettese: Buschbacher Antal földmives, *Mitrovicai járás:* Faath Péter, helyettese: Busch Péter, *Irigi és zsupanai járás:* Sorg Péter földmives, helyettese: Marsch Krisztian.

Meg lehet állapítani, hogy bár a jelöltek nagy része a Kulturbund agitátorai közzé tartozik, felvettek a németek olyan jelölteket is, akiknek volt hátróságuk szembe helyezkedni a Kulturbund uszító és magyarellenes politikájával. Azt is regisztrálni kell, hogy a Kulturbund lapjaiban és gyűlésein már némileg enyhült a gyűlölködő, a németeket a velük egy sorban lévő magyarság ellen uszító hang, amely annyiszor keltett élénk visszatetszést.

A zombolyai szociálistapárt listája

A zombolyai szociálistapárt hétfőn tartotta jelölő konferenciáját Zombolyán, amelyen nagy számban jelentek meg a vidéki kiküldöttek. A tanácskozáskorán a zombolyai választókerületben a következőket jelölték:

Listavezető: Divac Nedeljko volt képviselő, a *Becskerek-Becsei* egysített járás jelöltje, Koracs Vitomir volt miniszter, helyettese Csaplya Kázmér, a becskereki munkásbiztosító pénztár igazgatója, *Zombolya-Stara-Kanizza* járás *Kartije* Lénárd, a zombolyai munkásbiztosító pénztár igazgatója, helyettese Csikós Mátyás, *Becskerek város és Alibunari járás* *Flutri* György, helyettese *Lesch* Sándor, *Veliki-Kikinda város és járás* *Ivanics* Stevan dr., helyettese *Szubin* Gyuro.

A jelölő konferencia után a szociálistapárt négyülést tartott, amelyen Divac Nedeljko a külpolitikai helyzetről beszélt. Csaplya Kázmér német nyelven, *Kartije* Lénárd magyarul ismertette a párt programját és hosszabban beszélt a nemzeti kisebbségek ügyéről.

Horthy királyá akarjakoronáztatnimagát?

Régi hír, vagy új szenzáció

A beogradi »Tribuna« szenzációsan hangzó hírt közöl budapesti jelentés alapján. Eszerint Horthy Miklós magyar kormányzó a legközelebbi időben királyá akarja magát proklamáltatni. A hír magyar legitimista körökből származik és a Horthy közvetlen környezete már azt is tudni véli, hogy a döntő lépés várható következményeiről már informálódtak — egyelőre csak magánúton — a nagy antantnál és Beogradban, Prágában, valamint Bukarestben is kérdést intéznek, hogy a kisanant hogyan fogadná Horthynak királyá való kikiáltását.

Magyarországon Horthy Miklós hívei nagyon erős agitációt fejtenek ki a kormányzónak királyá való proklamálása érdekében és hír szerint a Habsburg-legitimistákön kívül a többi magyar párt, így elsősorban a szabad királyválasztók hajlandók támogatni Horthy aspirációt a magyar trónra. Különösen a tisztikar fejt ki Horthy érdekében nagy propagandát, mert a Habsburg-hű tiszteket és azokat, akik a Károly-puccsban résztvettek, vagy nyugdíjazták, vagy egészen alacsonyrendű beosztásokba helyezték.

A Habsburg-legitimisták között a mutatkozó jelenségek miatt napról-napra nő az izgalom és Apponyi Albert gróf, a legitimisták vezére

legközelebb Spanyolországba utazik, hogy Horthy törekvéseiről jelentést tegyen Zita ex-királynőnek és tőle kérjen utasításokat a készülő államcsíny megakadályozására.

A »Tribuna« szenzációsan ható híre a legnagyobb fenntartással kell fogadni, mert hasonló hírek már többször láttak a sajtóban napvilágot. Beogradi munkatársunknak a külügyminisztériumban szerzett információja szerint eddig magyar részről még nem történtek lépések Beogradban arra nézve, hogy milyen álláspontot foglalna el a kormány Horthy királyá proklamálása esetén. Ez az információ arra vall, hogy a »Tribuna« híreinek nem valami szilárd az alapja.

Hivatalos cáfolat

Mint késő éjjel jelenti tudósítónk, a Magyar Távirati Iroda már hivatalosan cáfolja Horthy állítólagos aspirációt a magyar korona után. A hivatalos cáfolat a következőképpen hangzik:

— Azok a fantasztikus beogradi hírek, amelyek Horthy kormányzó királyá proklamálásának tervéről szólnak, teljesen alaptalanok. Az egész hírből egy szó sem igaz. A magyar politikai életben már hosszabb ideje nem szereplő királykérdést akarják újra a magyar közéletbe vetni.

Protics-párti listája a szubotici kerületben

A Protics-párt a magyarok sérelmeinek orvoslását igéri

Novisadi munkatársunk beszélgetést folytatott a Protics-párt ottani vezetőségével a Magyar Párt vezérő bizottságának legutóbbi határozatáról, amely szerint a Magyar Párt passzivitásban marad a választásokon. A Protics párt vezetősége részéről kijelentették, hogy a mai körülmények között teljes mértékben helyeslik a Magyar Párt elhatározását, hogy nem vesz részt a választásokon és nem állít jelölteket.

A Protics párt vezetősége részéről még hangsúlyozták, hogy a magyarság nyugodt lehet afelől

hogy a Protics párt a parlamentben magdévá fogja tenni a magyarság választási sérelmeit, különösképpen azt, hogy a magyaroknak csak csekély töredékét vették fel a választói névjegyzékekbe.

Miután az adott helyzetben a Magyar Párt nem megy önálló listával a választásokba, a Protics-párt listákat fog fölállítani úgy a felsőbácskai, mint a sombori kerületben is és a pártvezetőség azon reményének adott kifejezést, hogy a magyar választók ezekben a kerületekben támogatják a Protics-párt jelöltjeit.

Küzdelem a mandátumért

Délszerbiában megegyeztek a radikálisok a muzulmánokkal feloszlatták Radicsék glinaei gyűlését

Kedden délelőtt és délután a demokráta pártklub Beogradban hosszabb ülésen tárgyalta a jelölések ügyét. A délelőtti tanácskozások során Setjerov Szlavko volt képviselőnek a szubotici kerületben történt jelölésével foglalkoztak. Hosszu vita után a klub elhatározta, hogy a jelölést visszautasítja és a szubotici kerületben listavezetővé Maties Toa volt képviselőt jelöli. Ugy tudják, hogy a demokráta klub visszautasító határozata folytán Setjerov külön listával fog fellépni.

A délutáni ülésen dr. Kumanudi volt pénzügyminiszternek a bitolji kerületben történt jelöléséről folyt a vita s ezt még nem fejezték be. A klub szerdán folytatja a tanácskozásokat.

Lazarevácson Paulovics Mihvojet, a hajózási szindikátus igazgatóját a demokráta párt listavezetőjévé választotta, de még nem bizonyos, hogy a főbizottság ezt szankcionálja-e, mert a jelölés 41 szavazattal történt 40 ellenében.

Pribicevics Milán nyugalmazott ezredes, volt képviselő nem fogadta el a Dvor és Glna kerületekben történt jelölést. A demokráta szervezetek képviselői ezért listavezetőül fivérét Pribicevics Valerian archimandritát kérik fel.

A hivatalos radikális párt konferen-

ciája Jagodinában Petrovics Nasztát választotta listavezetőül, Popovics Veljával a miniszterelnökségi kabinetiroda főnökével szemben. Vuicsics Milorad belügyminisztert szülővárosának, Racsannak kerületében jelölték listavezetőül. Timok kerületben Miletics Koszta agrárreform miniszter a listavezető, akinek választási listáját a hatóságok már jóvá hagyták.

Protics független radikális pártjának a rumai kerületben Gyurjevics Nikola, az államtanács tagja a listavezetője.

Beogradban is önálló listával lép föl a Protics-párt. A listavezető Protics Stoján lesz.

A Pasics-párti radikálisok Beogradban egy kereskedőt is jelölni fognak.

Délszerbiában

a radikálisok és muzulmánok között kompromisszum jött létre. A megegyezést letesítő muzulmánok azonban nem tagjai a muzulmánok nemzeti szervezetének.

A köztársasági párt vezetőjének, Bogdanovicsnak hazatérése után fogja a jelöltlistát összeállítani.

Horvátországban

a horvát egyesülés pártja hétfői ülésén elhatározta, hogy a legközelebbi választásokon nem állít jelölteket, minthogy a

Radics-párttal nem sikerült paktumokötni. A horvát egyesülés pártja választóit felszólította, hogy a választásokon mindenütt Radicsékat támogassa, mert ez az egyetlen párt, amelyik a horvátokért küzd. Ez a kommuniké beavatók szerint az egyesülés pártjának teljes likvidálását jelenti.

Vasárnap a Radics-párt Glizán nagygyűlést akart tartani, amit az ottani hatóságok, tüntetésektől tartva, betiltottak. A belügyminiszter a betiltást táviratilag megsemmisítette és engedélyt adott a gyűlés megtartására.

A gyűlés alkalmával a helyiség valamennyi bejáratát csendőrök szálták meg és figyelmeztették a szónokokat, hogy tartózkodjanak a monarchia és a király ellen irányuló kifejezésektől. Dr. Ternai, az első szónok, beszéde végén a köztársaságot élte, mire a csendőrség a gyűlést feloszlatta.

A horvát klerikális párt Horvátország legtöbb kerületében Simrák és Barics volt képviselőket jelölt.

A partvidéken dr. Tomjenovics volt horvát bán lett a független jugoszláv-párt listavezetője.

Boszniaiban a muzalmán Spaho-csoport Breskában, a Maglaics-csoport Bihács vidékén fejt ki agitációt.

Montenegróban

Takovics Marko és Damjanovics Lázár független montenegrói csoportja elhatározta, hogy a választásokon passzivitásba lép és egyik párt listáját sem támogatja.

CIRKUSZ

Szófiai csendélet

Sófiában — mint tudjuk — egymást követik mostanában a bombamerényletek. Ez nem mese, nem szófia. Majdnem minden napra, illetve majdnem minden második emberre esik egy-egy bomba. Ugy, hogy már nem is okoz valami nagy zajt a sok robbanás. A miniszterek pláne, rá sem hederítenek a kisebbfajta közönséges, illetve kisebb közönségre berendezett bombamerényleteknek. Sztambulinszky, a miniszterelnök pedig ugyszólván a füle mellett engedi el a hétköznapi bombákat. Ujabban a színházi előadások alatt, mint külön betét-szám szerepelnek a bombák. Hogy ki teszi be azokat, az még nem derült, illetve nem pattant ki. Egy-egy színházi előadás pompás, illetve bombás bevétellel zárul, néha száz, sőt kétszáz hullát is jövedelmez egy ilyen színházi est. A bolgár fővárosban, persze nagy a pánik, sok ember egészen elvesztette már a fejét és ugyancsak épkézláb ember legyen az, aki a saját lábán ki tud menekülni. Dacára, hogy nagy a fejtelenség, az utcán szanaszét hevernek a különböző fejek, a kézfejek, lábfejek, a karok és rendek. Sok ember hagyta ott a fogát az utcán. És akármilyen szemfüles legyen is valaki, nem biztos, hogy vagy a szemét, vagy a fülét vagy mindkettőt egy szép napon a színházban, vagy a kávéházban, vagy a korzón ne felejtse. Persze ilyen körülmények között nemcsak az emberek napi-rendje, de a vendéglők étrendje is alaposan megváltozott. Például:

Bomba gombamódra,
Gomba bombamódra,
Vese velővel,
Térdkalacs,
Válperec,
Kéz többől kirántva,
Hideg tevdgott,
Miniszter pácbán,
Miniszter, palacsintávd lapítva,
Keserű száj rd.

Ha egy nap véletlenül nem volt bombamerénylet, a miniszterelnök hihetetlenül vakarja a füle tövét és rosszkedvűen mondja a rendőrfőnököknek:

— Ne meséljen nekem ilyen bolondbombátl!

HIREK

508

— Pál herceg Londonba utazik. Beogradból jelentik: Pál herceg Párisba utazott. A herceg Párisból Londonba utazik, hogy a Yorki herceget, eljegyzése alkalmából üdvözölje.

— A parlament elnöke Beogradban. Beogradból jelentik: Lukinics Ede dr., a parlament elnöke Beogradba érkezett.

— Tanügyi kinevezések. Dr. Czubrinszki P. Mihályt, a beogradi egyetem tb. tanárát a suboticei jogi fakultáshoz rendes tanárrá nevezték ki s ugyancsak rendes tanárrá léptették elő a suboticei jogi fakultásnál Trotski K. Szergejt. A novisadi leánygimnázium igazgatójává kinevezték Vilić Márkó nyugállományba helyeztet igazgatót. Vilić a képviselőház felszólításra radikális párti képviselő volt. A politikától úgy látszik most ismét a pedagógiához tér vissza. A vrsáci realiskola igazgatójává Marsetics Lázár tanárt nevezték ki és a kikindai gimnáziumhoz segédtanárrá neveztetett ki Milojević Szima.

— A horgosi rendőrség új vezetője. Nedelyunski Sever volt stari-kanisai rendőrvetetőt a horgosi rendőrség vezetőjévé nevezték ki. A horgosiak nagy várakozással tekintenek az új rendőrvetető elé, mert tőle várják a soviniista jelszavak alatt mind gyakrabban ismétlődő rendezavarások megfékezését.

— A sentai templomot nem a régi helyen építik föl. Sentáról jelentik: A katolikus templom építése ügyében kiküldött bizottság csütörtökön ülést tart, amelyen a templom építése ügyében végleges határozatot hoznak. A templomot — az utóbbi időben a nyilvánosság előtt megjelent hírekkel szemben — nem a mostani helyen fogják felépíteni, hanem azon a helyen — a főter frontján — amelyet erre a célra kiszemeltek és amelyet kisajátítás útján fognak megszerezni.

— Péterváradon megverték egy nacionalistát. Novisadról jelentik: Kedden délután Jäger Iván, a novisadi Or-Ju-Na tagja átment Péterváradra. Jäger, aki a nacionalisták hivatalos jelvényét viselte, Pétervárad egyik utcáján megállította két rendőr és három polgár, akik azt követelték tőle, hogy az Or-Ju-Na jelvényt vegye le mert különben inzultálják. A támadók felszólításának Jäger nem engedelmeskedett, mire azok botokkal nekiestek és súlyosan bántalmazták. Dulakodás közben Jäger elővette revolverét, lőtt s a golyó az egyik polgárt megsebesítette. Jäger, aki súlyosan megsérült, a rendőrség letartóztatva és bekísérte a novisadi ügyészséghez. Az eset miatt a novisadi nacionalisták között nagy az izgalom. Nincs kizárva, hogy az Or-Ju-Na tagjai demonstrálni fognak a péterváradiak ellen és az is lehetséges, hogy átmennek a szerémségi városba, amelynek előreláthatólag súlyos következményei volnának.

— Varga Györgyöt kórházba szállították. A Varga-féle kémkedési per fővádlottja, dr. Varga György — mint megirtuk — a suboticei fogházban súlyosan megbetegedett. Kedden Varga György állapota annyira súlyosra fordult, hogy az ügyészség rendelkezése be kellett szállítani a kórházba. Az orvosok megállapították, hogy Vargánál szivgyöngöseség állott be s hogy katasztrófától lehet tartani.

— Fölvívás a baranyai menekültekhez. Fölvivának Duna és Dráva között élő összes baranyai menekültek, hogy 1923. évi február hó 18-ik napján a bell-monastiri (pélmonostori) községében levő igazoló-bizottság előtt igazoltatás végett sálat érdeklükben jelenjenek meg.

— Agitációs körutra mennek a szocialista vezetők. Novisadról jelentik: A szocialistapárt kerületi értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a Magyar Párt passzívításával előálló új helyzetnek megfelelően agitációs körutra küldik a párt vezetőit, hogy a magyar vidékeken a választási mozgalmakat előkészítsék. Agitációs körutra megy: Brkity, Szekulics dr. és Divac Nedeljko. A szocialista jelölti listában is valószínűleg változások lesznek. A magyar szavazók kedvéért fel akarnak venni magyar jelölteket is.

— Házasság. Kassovitz Emil Novisad és Spitzer Ancsi Senta folyó hó 18-án tartják esküvőjüket Sentán. (Minden külön értesítés helyett.)

— Mariborban összerombolták a »Strázsa« nyomdáját. Beogradból jelentik: Maribori jelentés szerint a délszláv fascisták összerombolták a Strázsa című lap nyomdáját. A nyomdában a szedőgépeket teljesen összetörték. A lap egyelőre nem jelenhet meg. A rendőrség több fascistát letartóztatott.

— Őrési szélvihar Bánátban. Bánát déli részén vasárnap rettenetes szélvihar dühöngött. A szél Vrsacon több helyen leszakította a házak tetőjét és fákat tépett ki. Este elült a szél s csendes hóesés állott be.

— Öngyilkos asszony. Vrsacról jelentik, hogy ott a lakásán fölakasztotta magát Stefanovics Lenka 46 éves asszony. Mire rátaláltak, már halott volt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— A sentai iparosok házhelyei. Megirtuk már, hogy a városi közgyűlés szegénysorsu iparosok részére házhelyeket ad. Az iparosok most bizottságot alakítottak abból a célból, hogy akik házhelyre igényt tartanak, a bizottságnál jelentkezhetnek. Eddig 150 szegénysorsu iparos jelentkezett.

— Bunda- és boavizsgálat a magyar határon. Február 10-ike óta a magyar határon bunda- és boavizsgálat lépett életbe. A vámhivatalok csak azokat a bundákat és boákat engedik be vámentesen, amelyekről kétségtelenül megállapítható, hogy az utas azt Magyarországon vásárolta s oda visszaviszi. Magyarországból pedig csak azokat a bundákat és boákat engedik ki, amelyeket az utas személyes használatra magával bevitt s onnan most visszavisz. A vámvizsgálatnál a szőrmeárakon azonosági jeleket alkalmaznak s csak az ezekkel ellátott szőrmekevitők be, illetve hozhatók ki vámentesen.

— Hangverseny a városi kávéházban. Hétfőn este a városi kávéházban Róna Árpád, a kávéház ügyvezetője a Singer Bernát Szeretelmez javára előkelő nivójú hangversenyt rendezett, amely művészi érzék tekintetében messze felülmúlta a hangversenyek szokott átlagát. Bizonyosság e hangverseny arra is, hogy erőszakos rendszabályok nélkül is van Subotcán kultúrestékekhez publikum. A színház teremében magyar műkedvelők játszottak zsuított ház előtt, bálakat is engedélyeztek s a hangversenyre is szorongásig megtelt a tágas városi kávéház. Dr. Naszta Mihály csodálatos szép tenorján előadott énekszáma vezette be a hangversenyt. A közönség áhítatos csendben hallgatta s igaz gyönyörűséggel élvezte a művész lírai tenorját. Cvéta Cindró operarészletek adott elő szláv és olasz nyelven s a közönség alig akarta a pádiúmról leengedni a szép hangú művésznőt. Lányi Ernő azonkívül, hogy a kíséretet ellátta, három zongoraszámot adott elő azzal a művészi tökéletességgel, amely az ő játékát jellemzi, a Vig trió precízen és nagy hatást kelte játszott. Schlesinger Maca pedig megjelenésének bájoságával tette tökéletesebbé Kiss József: Tűzek című versének szavallatát.

— Apad a Duna. Budapestről jelentik: A Duna általános apadása megkezdődött. Pozsonynál az apadás egy nap alatt 37 cmtr. Komáromnál 70 cmtr., Budapesten az apadás gyors tempóban indult meg. Egy nap alatt 103 cmtrt. az apadás. Szerdára — az előrejelések szerint — a folyam rendes medrében lesz.

— A sentai keresztény kereskedőfiak karnevál estélye. A sentai keresztény kereskedő ifjak egyesülete vasárnap este az Eugen szálló nagytermében karnevál estélyt rendezett. A fiatalság szebbnél szebb jelmezből vonult fel az izléesesen, igazi farsangi színekkel művészi-esen feldíszített teremben. A szép estély rendezése Feranci Pál kereskedő és Bubola Ignác tanító érdeme. A jól sikerült bál a késő reggeli órákban ért véget.

— Kamara hangverseny Vrsacon. Vasárnap tartotta meg a vrsáci vonósnegyes társaság (Miksik, Tausz, Napihonik, dr. Petrovics) az idel szezon első hangversenyét. A vrsáci vonósnegyes az egyedüli az orszá-iban, amely sorozatos hangversenyeket rendez. 1920 novemberében alakult meg ez a vonósnegyes csupa műkedvelőkből és az 1920—21-ki szezonban 7 hangversenyt adott Vrsacon és egyet Bela-Crkván. A következő szezonban technikai akadályok miatt nem működhetett, míg most új összeállításban, két elsőrangú hivatásos zenész bevonásával újból megkezdte működését. A vasárnapi hangverseny műsorán Haydn kvint négyese, Beethoven: C-moll vonósnegyese és Mendelsohn Esdúr vonósnegyese szerepelt. A nagy tudással, pontos összjátékkal, precizitással és igazán művészi interpretálással előadott műsor sok elismerő tapsot szerzett az előadók-nak.

— A sentai izraelita nőgyűlés táncmulatsága. Sentáról jelentik: Szombaton este a sentai izraelita Nőgyűlés jól sikerült táncmulatságot rendezett, amelyet kitűnő kabaré-előadása előzött meg. A kabaré egyes számaiban kitűntek Singer Mátyásné énekszámaival, Vigh Lajosné kupléival, Czinner Anikó, Trebics Leó, Róna Tibor modern táncokkal. Az ének és táncszámokat dr. Holló Dénesné és Vajda Vera kísérték. A »Vissza kérem az iskolapénzt« című Karinthy tréját nagyszerűen játszották Sziklai Géza, Flesch Pérenc, Weinfeld Zoltán, Lövinger Jenő, Swartz József, Weisz Dezső és Iritz Nándor. Dr. Boschán Sándor konferanszszámai szintén nagy sikert arattak.

— Orvosi rendelő bór és nemi betegek részére d. e. 9—1/11. d. u. 3—6-ig. (Salvarzan oltások vérba-icsoknak) csecsemő és gyermek-betegeknek délelőtt 9—1/11-ig. Dr. Kosztolányi Subotica. VI. Vilsonova 34.

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvos és technikai műterméi egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alesch ur, a bécsi fogászati egyetemi klinika volt főnöke végzi. Rendel d. e. 9—12 és d. u. 2—5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4—52.

Butorok minden stílusban, csakis szolid kivitelben. Krausz Ede Novisad.

(*) Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-utca 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépség-ápolás, arcbőrhamlasztás, alkalmasan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges el-távolítása. Kapthatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szeplőkencőcsök stb. 2804

Mit szól hozzá?

— Na, ezt a hosszú farsangot is kibőjtöltük szerencsésen!

Dr. Vécsel Jenő orvosi rendelője nemi betegek részére rendel délelőtt 7—9-ig, délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 5. I. emelet, Vojnich Piroška-féle ház.

— Bőr- és nemibetegnek Somborban rendel dr. Koralek lakásán (Weidinger-palota I. emelet) délelőtt 8—10 és délután 2—4 között. Salvarzan-oltások vérbaicsoknak.

Dr. Mezey István orvosi rendelőjét megnyitotta. Belgyógyászati rendelés. Férfi és női nemi betegségek modern gyógykezelése. Rendel: d. e. 8—11. és d. u. 3—5-ig. Subotica, Cara Dušana-ut. 6. (Vass Ádámmal szemben.) Telefon: 695.

KÖZGAZDASÁG

— Az osztrák állami kötvények nosztrifikálása. A pénzügyminiszter rendelete értelmében az ausztriai háboru előtti állami kötvényeket nosztrifikálás végett tulajdonosaik február 20-ikáig tartoznak felülbélyegeztetni. Az ilyen kötvényeket közvetlenül Direkcija Dugova címére, Beogradba kell küldeni.

— Megérkeztek az államkölcsön kötvények. A főposta főnöki hivatalától nyert értesülés szerint a 7 százalékos államkölcsön kötvények oda megérkeztek és akik a postán államkölcsönt jegyeztek, a hivatalos órák alatt ott ávethetik.

— A sertésbőr kivitel vámjá. A pénzügyminiszter a 60 kg. aluli sertés kivitelére néhány hónappal előt vámentességet engedélyezett. Ugy látszik a vámentességgel nemi visszaélések történhettek, mert a hivatalos lap keddi száma új miniszteri rendeletet közöl, amely az előbit magyarázza. Eszerint vágott disznó elnevezés alatt leölt, forrázott, tisztított, egész, vagy felsértés értendő fejfel, lábakkal és szalonnával. A kivitel 60 kg. súlyig ezeknél vámentes. Ha oly disznó kerül kivitelre, amelynél a fej és a lábak elvannak távolítva, ezek súlya a sertés súlyához hozzáadandó. Alapul veendő, hogy a 60 kg.-os sertés feje 3 kg., a lába 1 kg. súlyu. A kiviteli vámtarifája 3. pontja alatti friss sertésbőr forgalma alatt leölt fél, vagy egész sertések husa értendő, belső-részek nélkül, amelyekről a szőr és a szalonna el van távolítva. Ha a leölt sertést hájjal és szalonnával együtt viszik ki, a vámtarifának a szalonnára vonatkozó tételei alkalmazandók.

— A bogojevói rakpart bérbeadása. Egyik olvasónk írja annak jellemzéséül, hogy rövidlátásból, a pillanatnyi előnyökért mint tesznek tönkre fontos érdekeket:

A bogojevói dunapart rakterülete körülbelül 3500 négyzetméter. Ebből a régi komp csatorna mentén fekszik 3000 négyzetméter, mely magas vízállás mellett az egyedüli terület, ahol rakodások eszközölhetők, mert a Duna mentén levő terület víz alá kerül. A múlt évben ezen területen nagy ügyelbajjal 2000 vagon forgalmát bonyolították le. Most a rendelkezésre álló csekély rakterületből még egy részt halte-nyesztési célokra hasznosítva ad-

Tak. Az majd nem mellékes, hogy ez a terület a haltenyészteshez szük. séges természeti tápanyagok hiányában alkalmatlan haltenyésztesre, a fontos az, hogy az S. H. S. államvasut ómaga számára teszi lehetetlenné a dunai kirakodót. A forgalom lebonyolítását jellemzi, hogy csak 1922. évben engedélyezték a Dunapart kiépítését és egy új sín-pár lefektetését, mely arra a területre esik, amelyet a vasut most ónmagától vett el. Az S. H. S. államvasutnak ezek után nem marad több használható rakterület, mint 4-500 négyzetméter, ami olyan kevés, hogy a fővonal melletti rakpartnál a szállítást lehetetlenné teszi. Bogojevo, különösen, ha a dunai állomokkal a kereskedelmi egyezmények létrejönnék, fontos forgalmi pont lesz, de rakterület nélkül a forgalmat nem lehet lebonyolítani. De a meglévő terület a mostani forgalomhoz is kevés. A Schenker & Co. szállító cég például e hóban százdékozik 250 vagon gömbfa szállítását megkezdeni, melyhez megfelelő rakterületre volna szükség. A halászbérlő azonban a kompcatorna torkolatánál egy ideiglenes töltéssel a hajó beállítását lehetetlenné tette. A szállítás azonnal megakad, mihelyt megindul a tavaszi forgalom és egy néhány fél megkezdí a szállítást. Kívánatos volna, hogy az S. H. S. vasut szakbizottságot küldene ki, a bérleti szerződés jóváhagyása előtt, hogy az állam, de legfőképp a forgalmi és kereskedelmi érdekek szemmel tartásával helyszíni szemlét tartsanak.

Csehszlovákia aranypénzt veret. Prágából jelentik: A képviselőház első olvasásban elfogadta a csehszlovák dukátok verésére vonatkozó törvényjavaslatot. A javaslat szerint az új aranypénz nem tekinthető egyelőre törvényes fizetési eszköznek. Az indokolás szerint Csehszlovákiában a szomszédos államok valutájának leromlása miatt nem lehet az aranyvalutát behozni, mert az aranypénz kibocsátása után részben a belföldi lezaurálás miatt hamarosan eltűnne, másrészt pedig a külföld rossz valutájával ósszevadásórná. A dukát szabad kereskedelmi forgalom tárgyát fogja képezni. A prágai tőzsdén a dukátot csak értékének megszilárdulása után fogják jegyezni.

SPORT

A Sand az alszövetségi titkár ellen. A Sand vezetősége az alszövetséghez beadványt intézett, amelyben Mazics alszövetségi titkárnak a klub elleni tendenciózus magatartását teszi szóvá. Mazics a minap olyan értelmű javaslatot terjesztett elő az alszövetségnek, amely szerint Kovács (Sand) szereplését tiltsák meg, arra való tekintettel, hogy nem tartózkodik Suboticián. Ezt a javaslatot az alszövetség titkára arra alapította, hogy mindenki abban a közösségben köteles jázani, ahol állandóan él. A Sand vezetősége Mazicsnak ezt a lépését „felelőtlen akciónak” tartja, amely súlyosan sérti azt az objektív, minden klubérdeken felüli sportmunkát, amelyet hivatalos helyről mindenki jogosan elvárhat. A beadványban a Sand vezetősége utal arra, hogy hasonló esetek ismétlődése az egyesületet arra kényszerítendé, hogy erélyesebb eszközöket vegyen igénybe az alszövetség titkára ellen.

A hecskeréki Szlavia sportegylet közgyűlése. A hecskeréki Szlavia sportegylet vasárnap tartotta rendez évi közgyűlését, amelyen új tisztikart választottak. Elnök lett Tomcsányi Elek, főtitkár Ilikovics Ljubomir, pénztárnok Kalapis Rókus, ellenőrök Roeser Péter és Rosival József, intéző Brács Miklós.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, február 13. Az irányzat változatlan. Kötés leginkább tengeriben volt. Ötengeri 310 dinár, ujtengeri 220 dinár, szárított tengeri, szerémségi 307.50 dinár, buza 450 dinár, liszt, 0.ás 637.50 dinár, főző 617.50-625 dinár, 5.ös 600 dinár franko Beograd, 8. as 250 dinár, franko Beograd. Arpa 305 dinár, bánáti 312.50 dinár, zab 295 dinár.

Beograd, február 13. Zárlat: Páris 634, London 473, Milánó 488, Newyork 100, Berlin 0.25, Prága 3.03, Bécs 0.14.60, Bukarest 48.75, Szófia 61, Budapest 3.95.

Zürich, február 13. Zárlat: Berlin 0.0186 (0.0186), Holland 210.35 (210.60), Newyork 332.75 (332.50), London 24.95 (24.95), Páris 32.84 (32.80), Milánó 25.625 (25.625), Prága 15.75 (15.80), Budapest 0.20.25 (0.20.50), Beograd 4.15 (5.10), Bukarest 2.60 (2.55), Varsó 0.0135 (0.0140), Bécs 000.74-75 000.75.

Budapest, február 13. A devizaköz-pont jegyzései: Milánó 127, Beograd 26-28, Berlin 10, Bukarest 13, London 123.50, Varsó 7, Holland 10.40, Prága 78.50.

Pozív.

Komercia Akcionarsko Društvo u Subotici óbnaroduje, da óe održati svoj vanredni zbor akcionara

22. februara 1923. god.

u podne u 12 sati, u svojoj poslovnoj prostoriji u Subotici, Kralja Aleksandra ulica, na koji zbor poziva svoje akcionare.

Upozorjavu se akcionari, da svi oni akcionari, koji óee prisustvovali na skupštini, dužni su položiti svoje óeonicu u poog ili kod centrale „Beogradske Ujedinjene Banke A. D.” u Beogradu, ili kod filijale óee banke u Subotici barem tri dana pre održavanja skupštine.

Raspored je zboru:

1. Uzimanje do znanja ostavke Žanova i nadzornog óbora, te izdavanje razrešnica za njih.

2. Izbor 7-12 članova uprave.

3. Izbor 3-5 članova nadzornog óbora.

4. Eventualni predlozi.

Subotica, 1. februara 1923. god.

Uprava Komercie A. D.

E. SZÉCSI „PHILATELIA” BÉLYECHAZ

Subotica (főposta mellett)
Keresek megvételre használt Jugosáv bélyegket. Névérték 31 százaléki fizetem a jelen forgalmak közül 1.- 8.- 20.- és 30.- dinárossal kért.

Kertes i Drug Subotica

Volv. Patrika trg br. 14. (a vasúti igazgatósággal szemben.)
Füvettervél felülvizsgáló és vizsáttervél osztálya

A legkérőbb szakértőkkel fuvarlevelet felülvizsgál és az esetleges vizsátteréseket a lehető leggyorsabban iszorgalmazza, vagy bármely más vasúti és óijs abáti ügyekben felvilágosítással szolgál.

VÁROSI JÓDOS GYÓGYFÜRDŐ NOVISAD

PENZIÓ RENDSZER
KITÜNŐ ELLÁTÁS ÉS SZOBÁK
ISZAPKEZELÉSEK, SÓSFÜRDŐK, HYDROTHERAPIA, RÖNTGEN-LABORATORIUM, KVARC-LÁMPA, DIATHERMA ÉS VILÁMOS KEZELÉSEK. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS NYITVA EGÉSZ ÉVBEN — TÉLIKURA

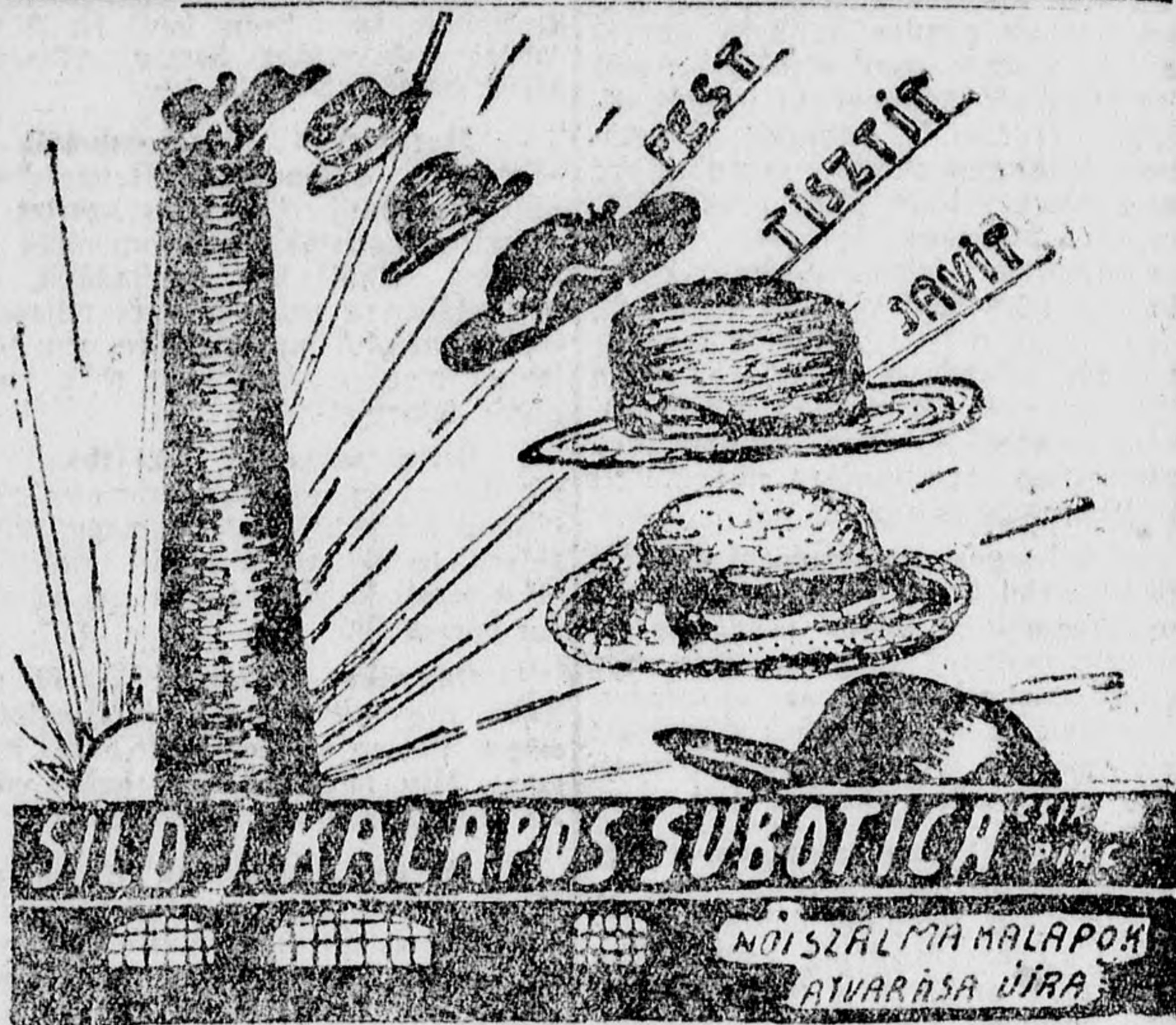
Építészek és építők figyelmébe!

Villanyerőre berendezett asztalos felén.

Az egész ország területére legjutányosabb árban készítünk megrendelések útján, rajzok szerint, épületek, portál, fűtőberendezéseket, parkettázást és butorokat legmodernebb kivitelben. — Áránlatokat leggyorsabban eszközölünk.

SZENTI ÉS VIRÁGH CÉG, SUBOTICA

BENE SUDAREVIĆ ULICA

680. kg: tiszta búzaszóra volt az eredmény, minden egy 550 KERESZTBŐL álló búzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett esépeve, szab. hűtésűes néppel szakértő bizottság előtt utáncépeletettük PENZT, IDOT és MUNKÁT takarítanak meg

64 a STERN-féle szabadalmazott

DOBKOSÁR-BETÉTLÉCCSEL.

Kérdőkördésekre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást

Generalno Zastopstvo Károly I. Brachfeld D. D. Rovl Sad, HÍMAN, Vojvodjanska 17/b.

Az ésszerű tőkekamatoztatás legújabb módja!

15%-os és magasabb kamatoztatás.

Külön élv alapján felvesszünk szolid résztvevőket vállalatainkhoz 50.000 dinárnál nagyobb összeggel.

Kisebb betétek egyáltalán nem fogadtatnak el. A betétesek ténylegesen részt vesznek a vállalatokban. Külön osztalék alapján a résztvevőknek

évi minimális 15%-ot garantálunk.

A betétekért és osztalékért teljes szavatosságot vállalunk, amely mindenemű bankgaranciával egyenértékű. 688

A betétek felmondhatók.

A betéteseknek és érdekelteknek a legmesszebbmenő titoktartást biztosítjuk. Szóbeli- és írásbeli felvilágosítással készséggel szolgálunk

BRAĆA JANEKOVIĆ fakeskedelmi és gőzfűrészt r. t.
Zagreb, Kukovićevo ulica 3. Alapítva 1911. évben.

Az érdeklődőknek elsőrendű bel- és külföldi referenciák állnak rendelkezésre

D. M. C.

cikkek, valamint Aida, Mária, Lucia műselymek és különféle egyéb pamutok kaphatók a pamutkülönlegességi nagykereskedésben:

FERDO SCHWARZ i DRUG ZAGREB

ilica 45.

Telefon 2-55.

Táviratcím: ŠVADRUG.

LEGJOBB FÉM TISZTÍTÓ A „ZETOL”

NYILTTÉR.

Nyilatkozat

A Bácsmegeyi Napló 1922. január 4-iki számában egy emlékszerű közleményem jelent meg, amely alkalmassá látszik arra, hogy Radda Ignác, Pancsevo volt érdemduis polgármesterének emlékét megsértse.

En, aki senkit sem szoktam bántani, annál kevésbbé aharhattam ezt épp ez alkalommal, mert Radda polgármester urnak mindenkori tisztelője voltam, személyes ismeretségünk és érintkezésünk folyamán számtalanszor méltányoltam az ő kiváló képességeit, nagy munkabírását, puritán egyéniségét, amit mind polgártársainak boldogítására fordított, hogy méltán első polgár lehessen közöttük. Szeretettel méltó volt az érintkezésünk több alkalommal Budapesten is, amikor a délvidéki dolgokról tudunk hosszan, megértően elbeszélgetni, — hát duplán bánt az ilyen írási baleset.

Még kell magyaráznom a cikk létrejöttét. Még a háboruban született meg, amikor felelőtlen elemek nyilvánvalóan nem gondolták meg, hogy mit beszélnek, komoly időkben is volt tréfalkozó kedvük s a történelmet összetévesztették a fehér asztallal. Akkor hallottam én is ezt a történetet, följegyeztem, eltettem, nem is merve elgondolni, hogy kivétel nélkül minden ember szavát rosta alá kell venni. Azóta megismertem őket s duplán vagyok kénytelen restelkedni olyan hibámért, ami hiányzik a természetemből: az alkalmi felületességért, a kritika elmulasztásáért.

Kérek azért mindenkit, a családtagokat, a hozzátartozókat, jóbarátokat és tisztelőket, hogy bocsássák meg azt a cikkemet, higgyék el, hogy nem az én bűnöm, — jórészt immár halottaké. A legőszintebben sajnálom az esetet s meg vagyok győződve, hogy ha élne a jó Radda Ignác, mindenki bajának eligazítója, minden panasz meghallgatója és segítője, ő is megbocsátana. Engesztelődjön ki minden megbántás, én hibámat belátva külön kérek bocsánatot az ő szellemétől, amely bizonyára visszajár hűségeseihez.

Szeged, 1923. február 4.

Sz. Szigethy Vilmos.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a sombori Officirski Dom étkezdéjének vezetését átvettük. Elsőrendű ételekkel és italokkal, pontos kiszolgálással a legkényesebb igényeket is kielégítjük. Elfogadunk abonenseket, állami tisztviselőket kedvezményel. Átutazó tisztviselőknek 20% kedvezmény.

Az étteremben febr. 10-től naponként Sárközi Emil zenekara ad koncertet.

Bizunk a n. é. közönség szives támogatásában,

1021 Vjekoslav Sajgó és Bena Serko.

Pályázat.

A subotici izr. Szentegyletnél a szolgál állás üresedésben van. Negyven évnél nem idősebb pályázók, kérvényüket f. hó 25-ig Reiter Gyula egyleti elnökhöz — igényeik megjelölésével — nyujtsák be. 930

KÖZSÉGI ELŐJÁRÓSÁG SREOBAN

561/1923.

Hirdetmény

Srebbran községnél a községi főkertészi állás van üresedésben. Fizetés: lakás és fűtés természetben havi 300 dinár készpénz és 200 m² kert haszonélvezeti joga. A község kerteje 6 hold 739 m². Kérvények február hó 25-ig nyujtandók be.

1052

Községi Előjáróság.

Malomszerelést

keres két gyakorlott csövező. Cim: Fejős János, Vécsei-utca 10. sz. Sztara-Kaniza. 990

Cukrászsegéd

önállóan dolgozó azonnal felvétetik. KOVÁTS ENDRE cukrászda, Vel. Bečkerek

AUTÓ

ELADÓ

Elegáns, majdnem új Regnaultkocsi, 24 lóerős. 6 üléses, elsőrangú kocsi Wolfner Vilmos, Vrsac.

TANATON

szőlő- és gyümölcs-permetező

azonnal szállítható

Felvilágosítás nyerhető

Šenoina (Bem) ulica 8.

Városi és községi

tűzoltóságok figyelmébe!

Modern, tökéletes, legújabb típusu német gyármanyu

kocsifecskendők és tűzoltófelszerelések

Jugoszláviában egyetlen nagy raktára

GERŐ IMRE NOVISAD

Željeznička-u. 66. — Telefon interurban 311.

Uj dobozgyár Suboticán

VOJVODINAI DOBOZIPAR

SUBOTICA

Sudarevičeva ul. 84.

Készít: Posta, kalap, fűző, pouderes, szappanos, parfümös, gyógyszer, cukorkás és ékszerdobozokat s általában mindenfajta papirdobozt egyszerű és díszes kivitelben, minden alakban. — Gondos, izléses munka. — Pontos szállítás. — Mérsékelt árak. — Telefonhívás 421. (Weisz Árm n fűszeres). 364

LONGA, CHOCOLÁDÉ

dessert különlegességek egyedüli elárusítója

BRUMMER GYULA cukorka üzlete

Lelbach palota.

Bremen — New York

Közvetlen összeköttetés gyönyörűen berendezett kormányhajókon. A kényelem, tisztaság és a kitűnő ellátás felülmulhatatlan. Gyors és biztos járatu hajók.

„George Washington“

„Amerika“

„President Roosevelt“

„President Harding“

Kérjen utbaigazítást és a 153 sz. vitorlajegyzéket.

UNITED STATES LINES

Jugoszláviai vezérképviselőt:

Beograd a Beogradska Zadruga palotájában.

SALAMA

prve vrsti

nova roba

posve zrele

dobiva se svuda

I. hrv. tvornica salame, sušena mesa i masti

M. Gavrilović

sinovi d. d.

Petrinja.

ESTÉLYI és TÁNCRUHÁK

tavaszi divatujdonságok érkeztek

HEGYI női divatáruházába

SUBOTICA

918

Aleksandrova ulica 7. szám

Vetőbűkkönyésrépamag

nagyban-kicsinyben kapható

„AGRARIA“ gabona- és terményüzlet

Subotica, Huspiac. — Telefon 1—20.

SÓ

darabos és daráltat, vagonoként és kisebb mennyiségekben azonnali szállításra legolcsóbban ajánl

BRÁČA OFNER ügynökség és bizományi üzlet NOVISAD, Sürgőncim: Bráča Ofner. Telefon 327.

BIOSKOP

LIFKA

A kis hazátlanok

1923. február 15-től, csütörtöktől kezdve
A világhírű GAUMONT filmgyár remeke

5 részben. Főszereplő a leghíresebb francia komikus Tih-Min és Judex főszereplője BISCOT.

febr. 12-től
febr. 14-ig
hétfőtől—
szerdái

Korzó

A sárga pém

defektív dráma 6 fölvonásban.
Főszereplők:
AND EGGEDE DISSEN, MÁRTON BRZSI.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetést díj felét fizetik. Előfizetési díj havonta 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszbélyeg mellékelendő.

Horbély-segéd. jó munkás azonnali belépésre felvételt. Mrs. Stefan P. ter. fodrásznál. Murska Subota, Prekmurje. 1045

Palicson, a strand mellett, villahely eladó. Cím a kiadóban. 1047

Ócska és hulladékfémek. két, vörös és sárgarézet, ólmit, horgonyt és alumíniumot legmagasabb áron veszünk. Goldner Testvérek Jégsekrénygyár Suboticán, Jugovicséva-utca 20. Telefon 134. 6490

Háztelek a Szegedi szőlőkben eladók. Tinka Pál, Kiskőrösi-ut. Uj ház. 1109

Törmelék nickel, rezet, alumíniumot és rétegfémeket legmagasabb áron vesz Martinovics D. D. Kupa. 1084

A fűtőház közel egy kis ház eladó és azonnal beköltözhető 30,000 dinárért. Cím a kiadóban. 1086

Eladó 600 darab 18 hónapos uradalmi sovány disznó. Buljcs Pál mézárós, Novisad, Futaki ut 48.

VÉTEL-ELADÁS

Aranyat 60—120 K-ig veszek. Ékszerekért a legtöbbet fizetek. Ékszerekre kölcsönt közvetítek. Pátkai, a Lombard-áruház volt becsüse. Ivan Antonović ulica br. 4., Hartmann-palota, ovt. Nováház, a vasút mellett. 9193

Eladó kocsi szerelt, 5 HP szívógázmotor, Omrád-féle, négykereskedővel. Megvételre keresek vásztergapatot. Kirtneröl-kirnerig. Ajánlatokat Benesik géplakatos, Mall Idioš. 1077

Eladó 15 hold szántóföld és legelő. Gyömbér Illés, Szaján, Torontálmegye. 1062

Napi 10,000 drb. horgonyolt teletöcserép készítéséhez alkalmas, darabonként 2 lóerővel hajtható alig használt

2 drb. revolverprés eladó.

Ezen présekkel majdnem minden főldeből kifűnő cserép gyártható. Érdeklődőknek Grünfeld Herman Starakanizsán ad felvilágosítást. 1080

PALMA

kautsuk-talp és sarok

Előnyök!

Olcsóbb és sokkal tartósabb mint bőr!
Védelem nedvesség és hideg ellen!

Hétfői szerdái NINCS ELŐADÁS

Litka

febr. 15-től
febr. 18-ig
csütörtöktől
vasárnapig

A kis hazátlanok

I. rész:
Páris gyermekei 6 fölvonásban.

Egy kátránymentes generátor 50 lóerőig, komplett felszerelve 9000 dinár, többféle cséplőgarnitúra és egy három luku téglagyár épületekkel eladó. Érdeklődni lehet Brasvo Sándor gépész-nél, Srbobran, Bácska. 1017

Ház fűszerüzlettel más vállalat miatt eladó. Azonnal átvehető. IV. Velebička ulica 32. 1010

Eladó egy garnitúra 6-os magánjáró Hofferr-féle cséplőgép. Schleif István, Srbobran. 1016

Fűszerberendezés eladó Szimity Milánál Sentán, Kraljević Djordje ulica 18. 1018

Magánjáró alkatrészek, acél öntésű fogaskerekek, víztartány, légtartály, légkompresszor, szívónyomó vízszivattyúk, kazánhoz való járkerekek, fogas-torzorok, söréjtő készülék, légindító kompresszorral, Molarup gőzhengerelajozó, tábori kohók, csavaranyák minden méretben gyártásban, autót hat személyre jutányos áron, légyári hűtő-csővek, golyós-csapágyak dobhoz házzal együtt, ekszender és orsós prés, Bövebbet Hamburger gépműhely Subotica, villanytelep mellett. Telefon: 566. 678

Nyersolajmotor. 10 HP, fekvő típus, Kompressziós gyújtású, vaskocsira szerelve, eladó. Pongrácz Imre, Staribecej. 999

Magánjáró lokomobil. 8 HP, 12 létkörös, fogaskerekek rendszerű, hozzá 55 colos cséplő, teljesen új, olcsón eladók. Zental János, Subotica. 951

KÜLÖNFÉLE

LAKAST egy vagy kétszobást, butorral vagy anélkül keres a Főier közelében verme telen házaspár. — Cím a kiadóban.

Akác röngrát »szerszámfa« vesznék minden mennyiségben. Vujković-fatelep. Subotica. 1103

Kohn Róza névre szóló fényképes igazolvány elveszett. Megtalálójára hozza be Vig könyvkereskedésbe. 1106

Legújabb divatlapok megérkeztek »Kurir« könyvkiadó vállalatához, W. Sc. nova ulica 31. 895

Pöstyénbe nem kell utaznia, ha reumáját, ischiását gyógyítani akarja, mert eredeti pöstyéni iszapot kaphat az Illés-gyógy-szertárban, főpostával szemben. 59

ARANYAT, BRILLIANST, drágaköveket legmagasabb áron vesznek. Órákat és ékszereket legszakszerűbben javítok és legolcsóbban árusítok. Friedmann Dezső órák és ékszerész Subotica, Alexandrova ul. Állami tisztviselőknél javításoknál 20 százalék engedmény. 6086

GUMMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska-ut. 25. Megrendeléseket a Bács megyei Napló kiadóhivatala is felvesz.

Örökbe adnám két hónapos kis fiamat. Cím a kiadóban. 1058

LEVELEZÉS

Százezer korona jutalmat annak, aki egy hónapon belül, egy olyan nő ismeretségét közretitá, aki legalább 10 hold földdel, vagy annak megfelelő tőkével rendelkezik. Cél a házasság. Kor 18—30 évig esetleg gyermektelen özvegy is lehet. Lehetőleg jobb polgári család vagy kereskedő leánya legyen. Cím a kiadóban. 1085

»Feledjünk« feligére levelment.

FOGLALKOZÁS

Házaspár, ügyes, dolgozó kertész, jártas főző gazdasszony, esetleg varrúhoz értő lányokkal felvételnek benkösztra pusztára helyzettel küzdő úri családhoz, ki hűségese odaadást méltányolni hajlandó. Ajánlatokat feltételekkel a kiadóra. 1073

19 éves érettségizett fiatalember, ki a német, magyar nyelvet bírja, a könyvelésben, levelezésben jártas, állását változtatná. Szíves megkereséseket »Szorgalmas« jelleg alatt továbbít a kiadóhivatal. 1037

Egy helybéli iparvállalat tőkével bíró vezető társat keres. Telefon 622. Paja Kufandžića ulica 31. 1060

Intelligens, jó modoru nő keresek német nyelv tudással 6t éves leánykámhoz Staribecejre. Állandó alkalmazás, jó otthon jó fizetés. Ajánlatokat »1064« alatt a kiadóhivatal továbbít. 1064

Elsőrangú uriház vezető, séhez a háztartás minden ágában teljesen jártas, újonnan disztíngált nő kerestetik. Magas fizetés, kitűnő ellátás és bányászati biztosítva. Fényképes ajánlatokat kérek »A. P.« jellegre a kiadóra. 1060

Rövidáru nagykereskedés részére kerestetik 15 éven felüli és 14 éven aluli megbízható kifutófluk, kik a helybéli kereskedőket ismerik. Jó kezes megkötésért, mert az állás inkasszóval van össze kötve. Cím a kiadóban.

Vas és fűszerkereskedő-segéd, aki mindkét szakmában teljes szakismerettel rendelkezik, azonnali belépésre állást keres. Cím: Vass Antal, B. Topola. 1104

32 éves, nős, jó megjelenésű józan, szerb, német, magyar nyelvtudással ház-mesternek, parádéköcsisnek, portásnak, villany-szerezéshez is ért, vidékre, pusztára, konvencióra azonnalra állást keres. Cím a kiadóban. 1108

Hivatalnoknő hosszabb iródi (pénztárnoki) gyakorlattal állást keres. Beszél magyarul, németül, meglehetősen szerbül, magyar gyorsíró, könyvelést tud, igényel szerények. Szíves megkereséseket kér »Pénztárnok« jellegre.

Fa szakmából kereskedelmi érettségivel bíró fiatal, ember, könyvelő, magyar, német levelező, ügyes expeditor állást változtatna március elsejéi vagy 15-iké belépésre. Címeket »Törökös« jellegre a kiadóhivatalba kér. 1072

Tűzmentes
pénzszekrényeket
és
okmányszekrényeket
újonnal készít és régiéket javít
Kirschner Mihály Sombor
Sveta Roka ulica 8.
Állandó nagy raktár! 176

Adler & Büchler szövetáruháza

Telefon 26-56. ZAGREB, Preradovićeua ul. 2. Sürgönycím: Štofova, Zagreb.

Megérkeztek a legújabb tavaszi és nyári SZÖVEVETEK a legnagyobb választékban